

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO**

Seduta tat-3 ta' Novembru, 2009

Citazzjoni Numru. 203/2009

Avukat Ġenerali

versus

**Kap tas-Servizz tas-Sigurtà; ir-Regjistratur, Qrati u
Tribunali Kriminali; u, għal kull interess li jista' jkollu,
Marco Pace**

Din hija kawża, magħmula mill-Avukat Ġenerali fl-interess tal-ordni pubbliku taħt l-art. 786(2) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili, dwar interpretazzjoni tal-art. 18 tal-Att dwar is-Servizz ta' Sigurtà [Kap. 391].

Dak l-artikolu jgħid hekk:

18. (1) Fi proċedimenti li jsiru quddiem xi qorti jew tribunal, ma għandha tingieb ebda prova u ma għandha ssir ebda mistoqsija waqt kontro-eżami li (f'kull każ) ittendi li tissuggerixxi -

(a) li jkun sar jew ikun ser isir reat taħt l-artikoli 15 jew 16 ta' dan l-Att minn xi persuna minn dawk imsemmija fis-subartikolu (2) ta' dan l-artikolu; jew

(b) li jkun inġareġ jew li jkun ser jinġareġ mandat lil xi ħadd minn dawk il-persuni:

Iżda ebda ħaġa f'dan is-subartikolu ma għandha titqies li tipprekludi l-kxif, filwaqt li tingħata xieħda, ta' informazzjoni li tkun tista' tinkixef skond dan l-Att jew taħt kull disposizzjoni oħra tiegħu.

(2) Il-persuni msemmija fis-subartikolu (1) ta' dan l-artikolu huma -

(a) kull membru tas-Servizz ta' Sigurtà;

... ..

FI-14 t'April 2008, waqt proċeduri ta' kumpilazzjoni fl-ismijiet Il-Pulizija versus Marco Pace quddiem il-Qorti tal-Maġistrati, Malta, bħala Qorti Istruttoria, ingħata dikriet li jgħid hekk:

... .. il-qorti tordna lix-xhud Adrian Grima jesebixxi l-mandat li awtorizza l-interċettazzjoni tat-telefonata li trid tippreżenta l-prosekuzzjoni u tipprojbixxi lill-partijiet, f'dan l-istadju, milli jagħmlu domandi dwar il-kontenut tal-istess *warrant*.

Talba biex il-qorti tħassar dan id-dikriet *contrario imperio* kienet miċħuda b'dikriet ieħor tas-27 ta' Frar 2009 li jgħid hekk:

Il-qorti ... .. tiddeċiedi li ma tirrevokax *contrario imperio* d-dikriet tagħha tal-14 t'April 2008 u tagħti żmien ġimagħtejn millum sabiex l-Avukat Ġenerali jimpunja dan id-dikriet tagħha tal-14 t'April 2008, f'każ li jidhirlu li huwa l-każ, u għalhekk tissospendi l-effett tiegħu għal perijodu ta' ġimagħtejn millum.

Biex jimxi kif ried id-dikriet tal-14 t'April 2009 il-Kap tas-Servizz tas-Sigurtà esebixxa l-mandati, u l-Avukat Ġenerali fetaħ din il-kawża tallum fit-3 ta' Marzu 2009.

L-Avukat Ġenerali qiegħed igħid illi l-ordni tal-Qorti tal-Maġistrati, u dak li għamel il-konvenut Kap tas-Servizz tas-Sigurtà biex joqgħod għall-ordni, imur kontra l-art. 18 tal-Kap. 391, huwa kontra l-ordni pubbliku u l-interess pubbliku, u huwa bi ksur tal-liġi. Kompla jfisser illi l-Qorti tal-Maġistrati ma kellhiex is-setgħa li tagħti dak l-ordni u jekk kellha xi dubju dwar jekk il-Kap. 391 jiksirx il-Kostituzzjoni jew l-Att dwar il-Konvenzjoni Ewropeja setgħet biss tagħmel referenza lill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili li kienet tiddeċiedi dwar il-kwistjoni bi dritt ta' appell quddiem il-Qorti Kostituzzjonali.

Għal dawn ir-raġunijiet l-attur talab illi l-qorti:

1. tgħid illi l-ordni tal-Qorti tal-Maġistrati tal-14 t'April 2008 u dak li għamel il-konvenut Kap tas-Servizz ta' Sigurtà biex jimxi kif ried l-ordni huma bi ksur tal-art. 18 tal-Kap. 391 u għalhekk kemm l-ordni u kemm dak li għamel il-Kap tas-Servizz ta' Sigurtà minħabba fih huma bi ksur tal-liġi u ma jiswewx;

2. tordna lill-konvenut Reġistratur tal-Qrati minnufih irodd lura lill-konvenut Kap tas-Servizz ta' Sigurtà l-mandati minnu esebiti, bla ma jzomm ebda kopja tagħhom – l-attur irtira din it-talba waqt is-seduta tal-20 ta' Marzu 2009; u

3. tordna lill-Kap tas-Servizz tas-Sigurtà biex ma jixhidx dwar jekk il-mandati jeżistux jew le, biex il-mandati jzommhom għandu u ma jagħtihom jew jurihom, jew jagħti jew juri kopja tagħhom, lil ħadd ħlief lill-Kummissarju maħtur taħt l-art. 12 tal-Kap. 391.

Qiegħed jitlob ukoll l-ispejjeż.

Il-konvenut Kap tas-Servizz tas-Sigurtà wieġeb illi jaqbel illi l-ordni tal-Qorti tal-Maġistrati jmur kontra l-art. 18 tal-Kap. 391 u għalhekk għandu jiġi dikjarat null u bla effett.

Il-konvenut Marco Pace oppona għat-talbiet u ressaq bosta eċċezzjonijiet, fosthom illi din il-qorti ma għandhiex il-kompetenza li tisma' u taqta' l-kawża tallum għax ma għandhiex il-kompetenza ta' qorti ta' appell minn dikrieti interlokutorji mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati – appell minn dikriet bħal dawk jingħata biss quddiem il-Qorti tal-Appell Kriminali flimkien ma' appell mis-sentenza finali, fejn dik is-sentenza tkun appellabbli, u ma jingħatax dak id-dritt dwar proċeduri istruttorji.

Din l-eċċezzjoni tal-konvenut Marco Pace hija tajba.

Kien fis-setgħa tal-Qorti tal-Maġistrati li tagħti dikriet interlokutorju biex tirregola l-ġbir tax-xhieda quddiemha. L-art. 397 tal-Kodiċi Kriminali dwar "Setgħa tal-maġistrat matul il-kompilazzjoni", igħid hekk:

397. (1) Il-qorti tista' tordna t-taħrika ta' xhieda u l-produzzjoni ta' provi li jkun jidhrilha meħtieġa, ... Il-qorti tista' tordna wkoll aċċessi, perkwiżizzjonijiet, esperimenti, u kull ħaġ'oħra li tinħtieġ biex il-ġabra tal-provi tal-kawża tkun kompluta minn kollox.

Is-setgħa tal-partijiet li jikkontestaw dawn id-dikrieti hija limitata. Fil-fatt din il-fakoltà tingħata taħt l-art. 415 meta l-

Qorti tal-Maġistrati tkun Qorti ta' Ġudikatura Kriminali, mhux Qorti Istruttoria, u, meta d-dikriet ma jkunx wieħed li jzomm il-kawża milli titmexxa 'l quddiem, biss flimkien ma' appell mis-sentenza definitiva, jekk din tkun appellabbli. Ma jingħatax appell minn dikriet tal-Qorti tal-Maġistrati bħala Qorti Istruttoria.

Dawn huma l-każijiet fejn il-liġi tħalli li jkunu kontestati dikriet i kawtelatorji mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati fi proċeduri penali, u l-partijiet ma jistgħux joħolqu proċeduri godda – bħal ma hi dik tallum – biex jikkontestaw dikriet interlokutorju tal-Qorti tal-Maġistrati f'każijiet barra dawk imsemmija mil-liġi.

Il-liġijiet dwar kompetenza tal-qorti huma ta' ordni pubbliku, u għalhekk il-fatt illi l-Qorti tal-Maġistrati b'dikriet tas-27 ta' Frar 2009 tat żmien "sabiex l-Avukat Ġenerali jimpunja dan id-dikriet tagħha tal-14 t'April 2008" ma jagħtix lil din il-qorti setgħat illi ma għandhiex.

Il-qorti għalhekk taqta' l-kawża billi tilqa' l-eċċezzjoni tal-konvenut Pace u tgħid illi ma għandhiex kompetenza biex tisma' u taqta' din il-kawża. L-ispejjeż għandu jħallashom l-attur.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----